

5

Vragenuur: Vragen Kerstens

Vragen van het lid Kerstens aan de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, bij afwezigheid van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, over **het bericht "Tunnelwerkers A2 Maastricht worden nog steeds uitgebuit"**.

De heer **Kerstens** (PvdA):

Voorzitter. Voordat ik in september vorig jaar in de Kamer kwam, werkte ik bij de vakbeweging: voor de FNV, als voorzitter van FNV Bouw. In die hoedanigheid maakte ik me onder meer sterk voor het aanpakken van de uitbuiting van buitenlandse collega's, van oneerlijke concurrentie jegens goedwillende bedrijven en van de verdringing van Nederlandse werknemers, omdat zij te duur zouden zijn. Als Kamerlid zet ik die strijd voort. De eerste motie die ik na mijn komst in de Kamer in december indiende, droeg het kabinet op om te komen met een actieplan tegen de uitbuiting, de oneerlijke concurrentie en de verdringing die daarvan het gevolg is. Dat actieplan is er inmiddels. De strijd tegen foute uitzendbureaus en tegen constructies die geen ander doel hebben dan over de rug van zowel buitenlandse als Nederlandse collega's de boel te besodemieteren, wordt nog elke dag gevoerd. Dat is ook hard nodig.

Juist daarom ben ik zo scherp op het bericht in De Limburger van gisteren. Bij de aanleg van de A2 door Maastricht is blijkbaar nog steeds sprake van de uitbuiting van Poolse en Portugese bouwvakkers, en daardoor van verdringing van hun Nederlandse collega's. De al eerder door mijn oude bond aan de kaak gestelde illegale praktijken gaan schijnbaar tot op de dag van vandaag gewoon door. Om maar wat te noemen: onderbetaling, lange werkdagen en een op het loon ingehouden huur van maar liefst €1.000 per persoon per maand voor een schamel onderkomen. Het eerste concrete bericht daarover kwam naar buiten op 14 oktober. Ik heb daar diezelfde dag nog schriftelijke vragen over gesteld. Tot op de dag van vandaag heb ik daar geen antwoord op gekregen, anders dan op 4 november de mededeling dat voor het verzamelen van gegevens meer tijd nodig was. Ik heb de volgende vragen aan de staatssecretaris.

Op welke gegevens wacht men nog? Hoe kan het zo zijn dat de vakbond — ik weet dat het een heel goede vakbond betreft — allerlei gegevens blijkbaar sneller boven water krijgt dan het kabinet? Wordt er samengewerkt met FNV Bouw? Wat doet het kabinet met de nu door de vakbond boven water gebrachte gegevens waaruit blijkt dat er sprake is van misbruik onder de neus van degenen die informatie aan het verzamelen zijn en overigens ook onder de neus van onze premier, die na de eerste vragen zelf poolshoogte in Maastricht is gaan nemen. Gaat het kabinet direct ingrijpen, zodat aan deze misstanden in Maastricht een einde komt?

Staatssecretaris **Klijnsma**:

Voorzitter. Ik sta hier namens de minister van Sociale Zaken, die vandaag in Parijs is.

Net zoals de heer Kerstens vind ik dat we, als er van dit soort zaken sprake is in Nederland, daarbovenop moeten zitten. Het is immers heel belangrijk dat de wet- en regelgeving stringent wordt nageleefd. De Inspectie SZW en de Belastingdienst werken al sinds 2010 nauw samen om bij dit soort grote infrastructurele projecten de zaken stevig te controleren, zoals indertijd ook in de Eemshaven werd gedaan.

Bij de A2 gebeurt het idem dito. Naar aanleiding van een ingekomen melding bij de inspectie over mogelijke misstanden bij werkzaamheden aan de A2, is er meteen een onderzoek gestart. Dat onderzoek is thans in volle gang. De Inspectie SZW werkt hierbij nauw samen met de Belastingdienst, maar er is ook nauw contact tussen de inspectie en de FNV. Er wordt tussen de vakbeweging en de inspectie informatie uitgewisseld. Als blijkt dat de arbeidswetgeving is overtreden, bijvoorbeeld door onderbetaling of veel te lange werktijden, kunnen de werkgevers forse boetes tegemoet zien. Vanzelfsprekend is de Inspectie SZW alert op signalen van mogelijke arbeidsuitbuiting. De Stuurgroep A2 Maastricht, waarin het Rijk, de gemeente Maastricht, de provincie Limburg en de gemeente Meerssen zitting hebben, heeft een expertcommissie benoemd die een analyse moet maken naar aanleiding van de vermeende misstanden met buitenlandse werknemers in de lijn tussen de werkgevers. De stuurgroep heeft de expertcommissie 30 dagen de tijd gegeven om haar bevindingen te presenteren. De heer Kerstens vroeg op welke gegevens men nu wacht. Er wordt gewacht op de gegevens van de stuurgroep. Ik heb begrepen dat we die gegevens volgende week tegemoet kunnen zien. Daarna zullen de schriftelijke vragen van de heer Kerstens zo spoedig mogelijk worden beantwoord.

De heer **Kerstens** (PvdA):

Als er sprake is van uitbuiting, oneerlijke concurrentie en verdringing doet mij dat toch een beetje denken aan doping in het wielrennen. Iedereen weet dat het gebeurt, een hoop bedrijven, in dit geval, doen eraan mee en heel veel mensen kijken de andere kant op. Dit kabinet doet dat niet en dat is goed, maar — om in wielervermen te blijven — er moet wel een tandje bij.

Ik heb nog een vervolgvraag aan de staatssecretaris. Wil zij datgene wat nu in Maastricht gebeurt, zien als het laatste zetje om zaken waar we het al eerder over hebben gehad, snel op te pakken? Dan heb ik het bijvoorbeeld over een stevigere ketenaansprakelijkheid en een stevigere regelgeving omtrent de verantwoordelijkheid van de opdrachtgever, zeker als de opdrachtgever de overheid is, zoals in dit geval.

Staatssecretaris **Klijnsma**:

Ik ben het zeer eens met het feit dat we dit heel nauwgezet moeten aanpakken. Ik zal zowel de vraag over de ketenaansprakelijkheid als de vraag hoe we de opdrachtgevers nog meer op de huid kunnen zitten als we dit soort zaken aantreffen, met alle plezier mee terug nemen naar het departement, zodat we die daar nader kunnen bekijken.

De heer **Kerstens** (PvdA):

De fractie van de Partij van de Arbeid zal dat ook streng in de gaten houden. We zitten erbovenop, niet door te pleiten voor allerlei lekker klinkende oplossingen die niet kunnen

en die mensen op het verkeerde been zetten, maar wel door een stevigere aanpak van foute uitzendbureaus en foute constructies, steviger dan ooit tevoren.

Staatssecretaris Klijnsma:

Daarom is het van groot belang dat wij hier niet alleen vanuit het bestuur en de politiek bovenop zitten. Wij moeten ook de signalen vanuit de samenleving, waaronder die van de vakbeweging, bloedserieus nemen.

Mevrouw Voortman (GroenLinks):

Een vraag over de rol van de opdrachtgever. De opdrachtgever hier is de overheid. Misschien dat ik de vraag eigenlijk moet stellen aan de minister van I en M, maar wat gaat de overheid hier nu aan doen? In het sociaal akkoord is afgesproken dat opdrachtgevers ook verantwoordelijk worden voor wat aannemers doen. Dan zou de overheid in dit geval toch direct moeten zeggen: wij accepteren deze misstanden niet, wij maken direct een eind aan die huur van €1.000.

Staatssecretaris Klijnsma:

Het is niet voor niets dat de stuurgroep rond de A2, waar het Rijk ook in participeert, onmiddellijk een commissie heeft benoemd. Zij bekijkt of er sprake is van misstanden, zo ja, wat die misstanden precies inhouden en hoe die kunnen worden getackeld. Ik zei zojuist al dat wij de beantwoording van de stuurgroep volgende week verwachten. Daarna volgt er onmiddellijk actie.

De heer Ulenbelt (SP):

Ik vind het een beetje merkwaardig. Een PvdA-Kamerlid stelt vragen aan een PvdA-bewindspersoon over een situatie langs de A2 waar een PvdA-wethouder voor verantwoordelijk is. Heeft de staatssecretaris of heeft de minister overwogen om deze wethouder rechtstreeks op te bellen en hem te vragen onmiddellijk een eind te maken aan de uitbuiting langs de A2, in plaats van naar allerlei commissies te verwijzen?

Staatssecretaris Klijnsma:

Het is goed gebruik in ons land dat, als wij signalen krijgen, in dit geval van de vakbeweging, wij die signalen nauwgezet bekijken en op basis van de bevindingen meteen de hand aan de ploeg slaan. Nogmaals, de expertcommissie is als de wiedeweerga aan de slag gegaan. Zij rapporteert volgende week. Ik weet zeker dat de minister van SZW met die rapportage aan de slag gaat.

De voorzitter:

Dank. Ik dank u, staatssecretaris, dat u uw collega, de minister van Sociale Zaken, hebt willen vervangen in dit vragenuur.

Staatssecretaris Klijnsma:

Met alle plezier. Dank u.